

سال سوم، شماره هشتم، آبان ماه ۱۳۹۳

یادنامه

خبرنامه انجمن علمی یادگیری الکترونیکی ایران (یادا)

همکاران این شماره (به ترتیب حروف الفبا): دکتر احمد آقا کاردان، مهندس سوگل بابازاده، مهندس محمد صادق رضایی، دکتر مریم طایفه محمودی، مهندس متین ماهری، دکتر ریتا مجتهدزاده، کمیته آموزش و پژوهش انجمن یادگیری الکترونیکی

سخنرانی آتی: تدوین روش آزمون استاندارد ملی شماره ۱۰۰۰۰ آموزش الکترونیکی
زمان: چهارشنبه ۱۳۹۳/۹/۱۲ ساعت ۱۴ تا ۱۶
مکان: مرکز تحقیقات مخابرات ایران، سالن آموزش
آنچه در این شماره می خوانید:

ستون
صاحب نظران

گزارش سخنرانی

نشریات
رایاد

رویدادهای آینده

وبگاههای یادگیری

معرفی کتاب

واژههای رایاد

با سلام و احترام، حضور اهالی علم و اندیشه، آنان که همچون امام حسین (ع)، با صلابت، نقشی از ایمان، باور و معرفت بر لوح وجود می نگارند.

نازم آن آموزگاری را که در یک نصف روز

دانش آموزان عالم را همه دانا کند

ابتدا قانون آزادی نویسد بر زمین

بعد از آن با خون هفتاد و دو تن امضا کند

با شماره‌ای دیگر از یادانامه در خدمت شما بزرگواران هستیم. در راستای ارتقاء فعالیت‌های انجمن از منظر علمی و تخصصی، و نیز ارتقاء بینش و دانش مخاطبان در خصوص تحولات و رویدادهای حوزه یادگیری الکترونیکی، هیات تحریریه خبرنامه بر آن شده است تا بدین منظور بخش‌هایی را تا حد ممکن بطور ادواری در این خبرنامه درج نماید. اهم این بخش‌ها عبارتند از: ستون صاحب‌نظران، رویدادهای مهم در خصوص یادگیری - یاددهی الکترونیکی (e-pedagogy/ e-learning) در ایران و جهان، کتاب‌ها و مقالات مهم انتشار یافته و چکیده رساله‌های کارشناسی ارشد/ دکتری در این حوزه، سیاست‌گذاری و آینده نگری برای موسسه‌های آموزش مجازی، استانداردهای کارشناسی ارشد/ دکتری در این حوزه، سیاست‌گذاری و آینده همایش‌های مرتبط، چکیده سخنرانی‌های برگزار شده توسط انجمن یادا، وبگاه‌های مرتبط با یادگیری، معرفی شرکت‌ها و نهادهای مرتبط با یادا و غیره. باتوجه به اهمیت این بخش‌ها، از تمامی علاقمندان این حوزه استدعای گردد تا با در اختیار گذاشتن محتوای مناسب، از طریق رایانامه yadanewsletter@gmail.com، ما

را در ارتقاء اهداف خبرنامه یاری فرمایند.

در این شماره از یادانامه، در ستون صاحب‌نظران، شرحی بر محورهای پیشنهادی نهمین کنفرانس سالانه یادگیری الکترونیکی، توسط کمیته آموزش و پژوهش انجمن یادگیری الکترونیکی، ارائه شده است. در آن، گزارش سخنرانی جناب آقای دکتر کاردان تحت عنوان "سیر تحولات در آموزش الکترونیکی ارائه شده است، در هشتمین کنفرانس ملی و پنجمین کنفرانس بین‌المللی یادگیری و آموزش الکترونیکی ارائه شده است، در اختیاران قرار می‌گیرد. سپس، نظرتان را جلب می‌نماییم به "دائرة المعارف ده جلدی علوم و فناوری اطلاعات" که توسط انتشارات IGI Global به تازگی به چاپ رسیده است. به سیاق گذشته نیز، معادل‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی را برای دو واژه دیگر از واژه‌های رایاد معرفی کرده و با یکی دیگر از مجلات علمی در این حوزه و یک مورد از وبگاه‌های یادگیری نیز آشنا می‌شویم. علاوه بر پیگیری‌های فراوان رویداد علمی مطرح این حوزه در سطح ملی و بین‌المللی خواهیم داشت. علازغم پیگیری‌های فراوان جهت دریافت عناوین و چکیده پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری مرتبط با این حوزه، از اساتید دانشگاه‌های مختلف، متأسفانه برای این شماره موردی به دستمان نرسیده است، بنابراین در شماره حاضر این بخش موجود نمی‌باشد.

مریم طایفه محمودی
سردبیر یادانامه

شرحی بر محورهای پیشنهادی نهمین کنفرانس سالانه یادگیری الکترونیکی

کمیته آموزش و پژوهش انجمن یادگیری الکترونیکی

مقدمه

کمیته آموزش و پژوهش انجمن بر آن شد تا شرح مکفی ای از محورهای پیشنهادی نهمین کنفرانس سالانه یادگیری الکترونیکی را، که به همت دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم سابق) برگزار خواهد شد، به شرح زیر ارائه نماید. در این ارتباط همکاری صمیمانه آقای دکتر شنبهزاده، دبیر محترم کنفرانس نهم و تیم همراه، شایان تقدیر است.

۱. نظریات و تجارب یادگیری / یاددهی در طراحی و تألیف محتوا و درس افزار الکترونیکی

منظور از این محور؛ ارائه پژوهش‌هایی است که به گونه‌ای به تولید محتوا و یا درس افزار می‌پردازند؛ چه در اثبات و یا رد یک نظریه در خصوص تولید محتوا پژوهش انجام پذیرد و چه آن که تولید محتوای خاصی در همبافت ویژه‌ای که عمدتاً ماهیت درس افزار دارد؛ تجربه شده باشد.

۲. نظریات و تجارب یادگیری / یاددهی در ارزشیابی یادگیرنده

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی از منظر یادگیری / یاددهی است که به گونه‌ای به ارزشیابی میزان یادگیری در محیط مجازی و در سامانه‌های یادگیری الکترونیکی پرداخته و یا آن که مدل یا چارچوب پیشنهادی برای ارزشیابی در قالب یک تجربه مورد ارزیابی قرار گرفته باشد.

۳. مدلسازی کاربر برای محیط‌های یادگیری الکترونیکی

منظور از این محور، توجه به ویژگی‌ها، علائق و سلائق کاربر در تبیین و ارائه مدلی از اوست؛ به گونه‌ای که کارایی و اثربخشی محیط‌های یادگیری الکترونیکی در پرتو این مدل، افزایش یافته و البته کارایی خود مدل نیز آزمون شده باشد.

درس افزار الکترونیکی

۴. سکوها و ابزارهای نرم افزاری در طراحی و تألیف محتوا و درس افزار الکترونیکی

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای منجر به تولید سکوها؛ محیط‌ها؛ و ابزارهای نرم افزاری مرتبط با حوزه یادگیری الکترونیکی و باهدف تسهیل و تسریع تعاملات این محیط با کاربران مختلف آن از قبیل یادگیرنده، مدرس، تولیدکننده محتوا، و یا مدیر آموزش می‌گردد. انتظار می‌رود که جنبه‌های گوناگون پداگوژی در تولید این سامانه‌ها مدنظر قرار گرفته شده باشد.

۵. هوش مصنوعی و رایانش نرم در طراحی و تألیف محتوا و درس افزار الکترونیکی

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای از دیدگاه‌ها، مدل‌ها، و چارچوب‌های موجود در گستره‌های هوش مصنوعی، و رایانش نرم (Soft Computing) جهت تحقق اهداف مطروحه در حوزه یادگیری الکترونیکی، بهره برده باشند. در این وادی انتظار می‌رود که جنبه‌های گوناگون یادگیری / یاددهی (پداگوژی) در اتخاذ دیدگاه‌های مدل و یا چارچوب کارآمد، مدنظر قرار گیرد.

۶. طراحی واسط‌های هوشمند برای محیط‌های یادگیری الکترونیکی

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای به ابعاد مختلف واسط کاربر در محیط‌های یادگیری الکترونیکی، در جهت بهبود رضایتمندی کاربران این سامانه‌ها می‌پردازد. هوشمندی مورد نظر در این خصوص می‌تواند با توجه به مدل کاربر و یا در پرتوی بکارگیری تکنیک‌های هوش مصنوعی و یا عامل‌های نرم‌افزاری قابل تحقق باشد.

۷. شبکه‌های یادگیری اجتماعی و ابزارهای راهنما

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای با افزودن قابلیت‌های یادگیری در شبکه‌های اجتماعی و یا اضافه کردن قابلیت ارتباط اجتماعی به محیط‌های یادگیری؛ جهت نیل به اهداف یادگیری بهره برده‌اند. هم‌چنین، تولید ابزارهایی که به نحوی می‌توانند ایفاگر نقش راهنما در استفاده بهینه از شبکه‌های اجتماعی باشند نیز در زمره تحقیقات مرتبط با این محور قلمداد می‌شود. انتظار می‌رود که ایده‌های ارائه شده در این محور حتی الامکان در محیط‌های واقعی مورد ارزیابی قرار گرفته باشد.

۸. راهبردها و راهکارهای توسعه و استقرار محیط‌های یادگیری الکترونیکی

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای به ابعاد مختلف مسئله استقرار و پیاده‌سازی محیط‌های یادگیری الکترونیکی می‌پردازد. پژوهش‌هایی که ضمن بیان راهکارهای تجربه شده؛ چالش‌های پیش رو و نیز راه حل مناسب چالش‌ها را با مبنای علمی ارائه داده و دست اندرکاران حوزه را در جهت برنامه‌ریزی‌ها، سیاست‌ها، روش‌های سرمایه گذاری و حل مشکلات موجود یاری دهد. انتظار می‌رود که پژوهش‌های ارائه شده در این محور بر پایه تجربیات پیاده‌سازی شده؛ همراه با نتایج آماری و تحلیل‌های متقن انجام شده باشد.

۹. توسعه یادگیری الکترونیکی سازمانی و تلفیق یادگیری الکترونیکی و مدیریت دانش سازمانی

منظور از این محور، ارائه دستاوردهای پژوهشی است که به گونه‌ای به ابعاد مختلف یادگیری الکترونیکی سازمانی اعم از دیدگاه‌های علوم تربیتی، چالش‌های منابع انسانی سازمان، جایگاه فرآیندهای یادگیری الکترونیکی در کنار سایر فرآیندهای سازمان، موضوع محتوای الکترونیکی سازمان و جایگاه یادگیری الکترونیکی در چرخه‌های مدیریت دانش سازمانی بپردازد.

شایان ذکر است که این محورها به گونه‌ای تهیه شده‌اند که، ضمن عام بودن، بتوانند در کنار یکدیگر تصویر فراگیری از این کنفرانس و فعالیت‌های پژوهشی گوناگونی که در این حوزه مطرح است، ارائه دهند. باشد که در پرتوی هویت تک تک این محورها بتوان گرایش به تحقیق و توسعه در حوزه یادگیری الکترونیکی را با توجه به ابعاد میان گستره‌ای آن تحکیم بخشیده و در آینده‌ای نه چندان دور شاهد فعالیت‌های ارزنده گسترده‌ای در این حوزه بود.

سخنرانی علمی

سیر تحولات در آموزش الکترونیک

زمان: ۷ اسفند ۱۳۹۲

دکتر احمد آقا کاردان دانش‌آموخته دکتری رشته مهندسی سیستم‌های پزشکی از امپریال کالج کشور انگلستان است. وی مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته سیستم‌های دیجیتال از دانشگاه بروئل انگلستان و مدرک کارشناسی خود را در رشته مهندسی برق از دانشگاه صنعتی شریف اخذ کرده است. برخی از زمینه‌های پژوهشی مورد علاقه ایشان عبارتند از: یادگیری الکترونیکی، مدل‌سازی کاربر و سیستم‌های اطلاعاتی تطبیق پذیر، مدیریت دانش و غیره. وی هم‌اکنون استادیار دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات دانشگاه صنعتی امیرکبیر است.

دستاوردهای سخنرانی

سخنرانی مورد بحث، دربرگیرنده حجم عظیمی از اطلاعات بوده و بنابراین دارای دستاوردهای منحصر به فردی در حوزه آموزش الکترونیک می‌باشد. اصلی‌ترین دستاوردهای این سخنرانی به شرح زیر می‌باشند:

مقدمه

گزارش پیش‌رو باتوجه به سخنرانی جناب آقای دکتر کاردان در هشتمین کنفرانس ملی و پنجمین کنفرانس بین‌المللی یادگیری و آموزش الکترونیکی، با عنوان "سیر تحولات در آموزش الکترونیک" تهیه شده است. سخنرانی مزبور با بررسی متدولوژی‌های موجود در حوزه یادگیری الکترونیک و روند تغییرات در آنها، آغاز شد و با بررسی فناوری‌های موجود و مؤثر در حوزه یادگیری الکترونیک ادامه یافت. پس از آن تأثیر این فناوری‌ها بر متدولوژی‌های مذکور مورد مطالعه قرار گرفت. در نهایت، سخنران نگاهی اجمالی و دقیق بر روند تحولات نوین در حوزه آموزش الکترونیک در سال‌های ۲۰۱۰ به بعد داشت. بررسی دقیق این تحولات به همراه ارائه نمونه‌های کاربردی از جذابیت‌های ویژه این سخنرانی به شمار می‌رفت.

- ارائه فهرست پوشا و جامعی از متدولوژی‌های ثمربخش و کارادر حوزه آموزش الکترونیک
- مقایسه روند تحولات متدولوژی‌ها از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳ با ارائه جداول و نمودارهای آماری
- ارائه طبقه‌بندی جامعی از فناوری‌های مؤثر در حوزه آموزش الکترونیک
- ارائه ویژگی‌های منحصربه‌فرد هر گروه از فناوری‌ها
- بررسی میزان تأثیر فناوری‌ها بر متدولوژی‌های مطرح شده
- بررسی تحولات نوین در حوزه آموزش الکترونیک در سال‌های ۲۰۱۰ به بعد
- ارائه نمونه‌های کاربردی از تحولات ذکر شده در مورد پیشین

در ادامه به دلیل محدودیت زمانی، ایشان به بررسی برخی از متدولوژی‌های ارائه شده در شکل ۱ پرداختند:

"یکی از موضوعات مهم در حوزه یادگیری، یادگیری تطبیقی است که به نحوه ارائه محتوای الکترونیکی و تطبیق یافتن آن با نیازها و توانمندی‌های کاربر و هم‌چنین نحوه تطبیق یافتن روش آزمون‌ها با کاربر می‌پردازد. این متدولوژی قابلیت‌هایی دارد که برای مثال می‌توان به تطبیق مسیر، پشتیبانی از یادگیرنده و امکان فعالیت‌های گروهی و بسیاری مسائل دیگر که در این حوزه مطرح است، اشاره کرد."

"در سال ۲۰۰۴، یادگیری تحت شبکه مطرح شد که بستر فناوری برای همکاری‌های جمعی نه فقط در سطح یک دانشگاه بلکه در سطح فراتری مثلاً در سطح یک کشور و حتی فراتر از یک کشور مطرح شده که باعث تحول عظیمی در سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴ شده است. هم‌چنین در سال ۲۰۰۹ یادگیری با منابع باز مطرح شد که مشکل بودن تولید محتوای الکترونیکی و پشتیبانی آن از سخت‌ترین کارها در آن سال‌ها بوده است."

سپس آقای دکتر کاردان، با ارائه جدول آماری ۱ روند استفاده از انواع مختلف متدولوژی‌های مطرح شده در شکل ۱ را از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳ نشان دادند و با ارائه یک نمونه، این تغییرات را مورد بررسی و مقایسه قرار دادند. نمونه مورد بحث به مقایسه تغییرات بین سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۱۳ پرداخته بود. این مقایسه در جدول ۲ و شکل‌های ۲ و ۳ نشان داده شده است.

سخنران، مطالعات گسترده‌ای جهت ارائه این سخنرانی انجام داده و با توجه به تجربه و دانش فردی، سخنرانی مزبور را تهیه نموده است. اهم مطالعات صورت گرفته به شرح زیر می‌باشند:

- مطالعه و بررسی دقیق بیش از ۱۰۰ مقاله در حوزه آموزش الکترونیک

- بررسی تحقیقات انتشار یافته توسط مؤسسات تحقیقاتی معتبر مانند:

Science Direct -

Ieee -

Ieee Digital Library -

Academic Search -

ACM Digital Library -

شرح سخنرانی

آقای دکتر کاردان ابتدا به بررسی متدولوژی‌های مطرح در حوزه آموزش الکترونیک از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹ پرداخت: "از حدود سال ۱۹۹۶ به بعد، فناوری با سرعت بسیاری در حوزه آموزش ورود پیدا کرده است. این مسأله منجر به شکل‌گیری انواع مختلفی از آموزش و یادگیری شد. با دیدی جامع و کامل می‌توان این روش‌های مختلف آموزش را به صورت ارائه شده در شکل ۱، دسته‌بندی نمود."

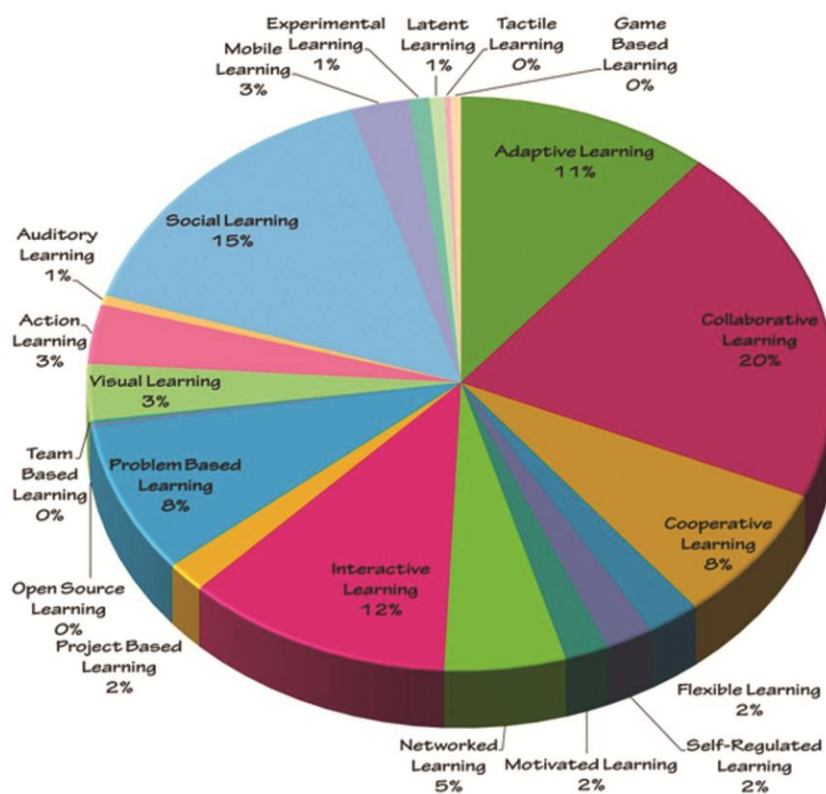
شکل ۱: متدولوژی‌ها آموزش الکترونیک از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹

جدول ۱: روند تغییرات در متدولوژی‌های حوزه آموزش الکترونیک از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳

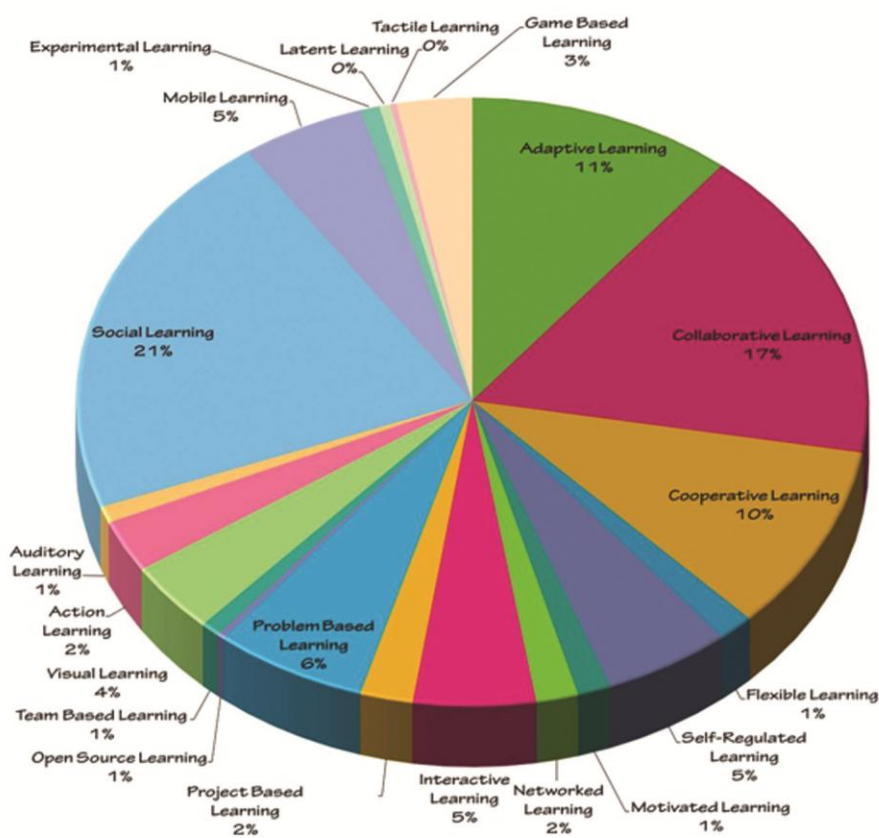
e-Learning Methodologies	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Adaptive e-Learning	122	164	222	264	311	369	333	290	274	247
Collaborative e-Learning	226	318	344	372	443	504	529	455	460	382
Cooperative e-Learning	86	124	130	146	168	198	213	174	159	226
Flexible e-Learning	25	34	36	36	43	56	52	46	38	33
Self-Regulated e-Learning	23	27	35	46	62	78	101	112	108	118
Motivated e-Learning	21	21	22	28	43	45	47	48	46	31
Networked e-Learning	58	73	83	97	142	170	157	96	69	39
Interactive e-Learning	128	156	161	196	285	271	275	313	250	113
Project Based e-Learning	19	26	40	39	40	56	71	71	69	49
Problem Based e-Learning	94	120	115	94	133	155	170	151	143	141
Open Source e-Learning	2	5	5	8	11	12	14	12	7	7
Team Based e-Learning	2	4	5	6	9	10	11	13	13	18
Visual e-Learning	35	72	76	81	88	92	96	81	85	86
Action e-Learning	37	40	46	53	58	71	76	76	62	63
Auditory e-Learning	6	6	8	11	13	13	12	14	11	20
Social e-Learning	169	179	210	266	288	351	387	388	332	477
Mobile e-Learning	28	52	78	108	138	145	194	151	167	115
Experimental e-Learning	10	10	14	15	15	18	15	19	16	18
Latent e-Learning	7	9	5	8	7	10	8	8	10	10
Tactile e-Learning	3	5	5	8	6	5	5	5	5	6
Game Based e-Learning	5	13	19	40	58	66	93	101	103	70

جدول ۲: مقایسه تغییرات متدولوژی‌های حوزه آموزش الکترونیک بین سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۱۳

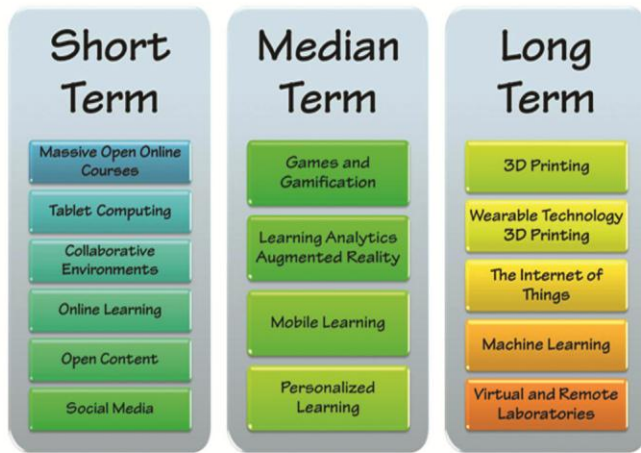
e-Learning Methodologies	2004	2013
Adaptive e-Learning	11%	11%
Collaborative e-Learning	20%	17%
Cooperative e-Learning	8%	10%
Flexible e-Learning	2%	1%
Self-Regulated e-Learning	2%	5%
Motivated e-Learning	2%	1%
Networked e-Learning	5%	2%
Interactive e-Learning	12%	5%
Project Based e-Learning	2%	2%
Problem Based e-Learning	8%	6%
Open Source e-Learning	0%	1%
Team Based e-Learning	0%	1%
Visual e-Learning	3%	4%
Action e-Learning	3%	2%
Auditory e-Learning	1%	1%
Social e-Learning	15%	21%
Mobile e-Learning	3%	5%
Experimental e-Learning	1%	1%
Latent e-Learning	1%	0%
Tactile e-Learning	0%	0%
Game Based e-Learning	0%	3%

شکل ۲: میزان استفاده از متدولوژی‌های مختلف آموزش الکترونیک در سال ۲۰۰۴

شکل ۳: میزان استفاده از متدولوژی‌های مختلف آموزش الکترونیک در سال ۲۰۱۳

شکل ۵: دسته‌بندی تحولات آموزش الکترونیک در

سال‌های پس از ۲۰۱۰

در ادامه، آقای دکتر کاردان نمونه‌هایی از هر کدام از دوره‌ها را شرح دادند:

"عبارت Massive Open Online Courses (MOOCs) به معنی، درس‌های برخط و منبع باز می‌باشد. در این حوزه می‌توان از مؤسسه Coursera، که حدود دو میلیون بازدیدکننده ظرف یک‌ونیم سال گذشته داشته است، به عنوان یکی از موفق‌ترین مؤسسات در این حوزه نام برد. از امکانات موجود در این مؤسسه اشتراک منابع و ردوبدل کردن اطلاعات و مباحثه است. از تعداد دو میلیون بازدیدکننده‌ای که اشاره شد، ۲۸٪ در آمریکا بوده است."

"عوامل موفقیت Coursera به شرح زیر است:

- استفاده از بهترین استادان
- گرفتن پول برای مدرک یا برای ثبت‌نام
- دارنده حامی مالی
- شناسایی مهارت و توانایی دانش‌آموختگان و معرفی آنها به مؤسسات کارایی
- ارائه درس از دانشگاه‌های معتبر جهان مانند دانشگاه جان هاپکینز یا دانشگاه میشیگان

بعضی از دانشگاه‌های آمریکا و کانادا دروس گذرانده شده در Coursera را می‌پذیرند و اگر کسی برای مدرک دکتری یا فوق لیسانس اقدام کند و درس را در این محیط گذرانده باشد آن را جزء درس‌های مورد قبول محسوب می‌کنند."

"فناوری Tablet Computing، امکان استفاده از ابزارهای زیادی را فراهم می‌کند. این ابزارها تبلت را به یک دستگاه کاملاً خصوصی تبدیل می‌کنند. ضمن این که روزه روز بر قابلیت‌های آن افزوده می‌شود. مزیت این دستگاه آن است که به راحتی با امکانات شبکه‌ای می‌توان ویدیویی را بارگیری کرد و بنابراین اگر از سیستم Coursera استفاده شود، تبلت این امکان را به شما

پس از آن سخنران به بررسی فناوری‌های موجود در حوزه آموزش الکترونیک پرداخت و آن‌ها را مطابق با شکل ۴ دسته‌بندی نمود. سپس، برخی از آن‌ها را به همراه ویژگی‌های منحصر به فردشان مورد تحلیل قرار داد.

شکل ۴: دسته‌بندی فناوری‌های حوزه آموزش الکترونیک

"فناوری‌های شبکه‌ای عملاً در شبکه‌ای کردن یادگیری با قابلیت‌هایی هم‌چون به اشتراک‌گذاری دانش و منابع، تأثیر بسیاری داشته‌اند. به ویژه، فناوری‌هایی مانند Forum و SMS و نیز سامانه‌های مدیریتی LMS و LCMS که هم برای مدیریت محتوا و هم فرآیند یادگیری استفاده می‌شوند، بسیار محبوب بوده‌اند. علاوه بر آن فناوری‌های دیگری مانند Google translate و ... برای بومی‌سازی و فراگیر کردن یادگیری در اختیار عموم قرار گرفته و آموزش را در یک فضای جهانی شکل داده است."

"بخش مهم دیگر فناوری‌ها دربرگیرنده حوزه جست‌وجو و یافتن منابع است که به کاربردهای همکارانه یعنی همکاری در جهت یادگیری دسته‌جمعی، تقسیم کار برای یادگیری، همیاری کردن، مسؤلیت‌پذیر کردن و فعال کردن دانشجو در فضای یادگیری‌های الکترونیکی و در فضای کلاس‌های هوشمند می‌پردازد. در حال حاضر دو حوزه یادگیری همکارانه و یادگیری تعاملی حجم وسیعی از پژوهش‌ها را به خود اختصاص داده‌اند و نشان می‌دهند که این رفتارها و نیازهای یادگیری به سمت یادگیری دسته‌جمعی می‌رود. ضمن این که به دلیل ابزارهای خوبی که برای افزایش کارایی ارتباط جمعی پدید آمده، این روش‌ها بسیار محبوب و مورد علاقه بوده‌اند."

پس از ارائه مطالب فوق، آقای دکتر کاردان به بررسی روند تحولات آموزش الکترونیک در سال‌های پس از ۲۰۱۰ پرداختند و این بررسی را در ۳ دوره کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت مطابق با شکل ۵ انجام دادند.

ایشان دوره کوتاه‌مدت را یک دوره ۲ ساله، دوره میان‌مدت را دوره ۴ ساله و دوره بلندمدت را دوره ۶ ساله دسته‌بندی نمودند و موارد اصلی هر دوره را معرفی کردند.

می‌دهد که از فضای آموزشی استفاده کنید. تبلت امکانات شبکه‌ای بسیار بالا و دسترسی‌های فردی را به فضاهای اجتماعی اضافه می‌کند. به علاوه کوچک، سبک و ساده است و برای کارهای میدانی بسیار مناسب است. مثلاً دانشجویان مهندسی عمران که برای نقشه‌برداری روی کوه یا برای بازدید از سد می‌روند به راحتی می‌توانند این وسیله را به عنوان ابزار آموزشی همراه داشته باشند.

"نکته دیگر این که بسیاری از دانشگاه‌ها با استفاده از برنامه‌های کاربردی امکان استفاده از تبلت برای ثبت نام، رزرو غذا، مشاهده نمره ها و ... را نیز به صورت برخط (Real Time) فراهم کرده‌اند.

علاوه بر این دیر یا زود تبلت‌ها جای بسیاری از دستگاه‌های آزمایشگاهی را می‌گیرد. همان‌طور که امروزه تبلت‌ها به یک وسیله نظارتی خودکار تبدیل شده‌اند (به‌عنوان نمونه برای مشاهده ضربان قلب جنین).

پیش‌بینی می‌شود که طی دو سال آینده تبلت‌ها با سرعت بیش‌تری وارد حوزه آموزش دانشگاهی شوند. حتی در حال حاضر در برخی دانشگاه‌های آمریکا هم‌زمان با ورود دانشجو به دانشگاه، یک تبلت در اختیار او قرار می‌دهند و این امر به حدی برایشان حائز اهمیت است که در کتابخانه‌ها تبلت کرایه می‌دهند.

"یکی دیگر از موضوعات مهم در چهار سال آینده استفاده از اصول بازی و سرگرمی در آموزش است. سرگرمی جدا از بازی است. تفریح بدون قانون را سرگرمی (Fun) و تفریح قانونمند را بازی (Game) گویند و در نهایت استفاده از اصول بازی مانند برد و باخت، انگیزه و رعایت قانون، در سایر جنبه‌ها را Gamification گویند. توجه داشته باشید که Gamification، استفاده از اصول بازی در مواردی غیر از خود بازی است.

از تکنیک‌های بازی در خرید و فروش و تجارت الکترونیکی و بازاریابی استفاده می‌شود. در مواردی که ایجاد وفاداری لازم است (مانند بازیکنان و طرفداران یک تیم خاص)، از Gamification استفاده می‌شود.

وفاداری نسبت به دانشگاه و کلاس و نیز ایجاد هم‌گروهی برای اساتید و دانشجویان، حس بازی کردن را ایجاد می‌کند. اما هم‌اکنون استاد و دانشجویان به صورت گروهی با هم کار نمی‌کنند. استاد وظیفه درس دادن دارد و دانشجویان وظیفه انجام تکالیف را دارند.

"بحث تحلیل‌های آموزش، به فضای وسیع تعاملات کاربران به خصوص یادگیرندگان حوزه شبکه‌های اجتماعی در فضایی همکارانه اشاره دارد. دو عامل اصلی باعث جدی شدن موضوع تحلیل‌های آموزشی شده است: یکی بحث کلان‌داده‌ها که ناظر به حجم وسیعی از داده‌ها است و دیگری روش‌های تحلیل است که روزبه‌روز هوشمندانه‌تر شده و می‌توان نتایج آن را تبدیل به یک سری گزارش‌های لحظه‌ای کرده و برای دانشجو و یا مدیران ارسال نمود.

درواقع در سال‌های آینده پیش‌بینی می‌شود که موضوع تحلیل آموزشی

بتواند بستری جدی برای بعضی از متدولوژی‌ها پدید آورد.

مثال‌هایی از کاربرد تحلیل‌های آموزشی به شرح زیر است:

- یافتن روش‌های تعلیمی مناسب‌تر

- شناخت دانشجویانی که ممکن است در معرض افت تحصیلی باشند

- ارزیابی اثربخشی برنامه‌های آموزشی

- پشتیبانی از مدیر گروه، مدیران اجرایی و مدیران سیاست‌گذار

- پشتیبانی آماری و تحلیلی از سرمایه‌گذاران و برنامه‌ریزان آموزشی

فناوری مهم دیگر چاپ سه‌بعدی (3D Printing) است. این فناوری در حال حاضر هم به شکل صنعتی و هم به شکل رومیزی وجود دارد. عملاً کاری که چاپ سه‌بعدی می‌کند این است که عکس گرفته شده را تبدیل به یک قطعه سه‌بعدی می‌کند.

چاپ سه‌بعدی کاربردهای فراوانی در حوزه‌های پزشکی، یافتن قطعات آزمایشگاهی و ... را دارد. آن چه اهمیت دارد این است که چاپ سه‌بعدی به ما این امکان را می‌دهد که دانشجو طرح و فکر ذهنی خود را تبدیل به قطعه‌ای ملموس کند.

حوزه دیگری که از اهمیت بالایی برخوردار است، فناوری‌های پوشیدنی (Wearable Technology) نام دارد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۶، در حدود ۱۶۰ میلیون قطعه لباس هوشمند به فروش برسد.

در نهایت ایشان با بیان یک نکته بسیار مهم سخنرانی خود را خاتمه دادند:

"در گذشته متدولوژی‌های آموزشی زیادی در اختیار کارشناسان حوزه آموزش قرار داشتند که ایشان ابزاری برای نمود آنها نداشتند و بنابراین همواره فناوری به دنبال متدولوژی بوده است. امروزه فناوری‌ها با سرعت بسیار بالایی در حال رشد هستند و این امر باعث شده تا خبرگان حوزه آموزشی ابزارهای بسیار زیادی برای استفاده از متدولوژی در اختیار داشته باشند. بنابراین امروزه فناوری بر متدولوژی پیشی گرفته است و به‌زودی این متدولوژی‌ها هستند که به دنبال فناوری خواهند بود."

واژه‌ها را بیاد

یادگیری بهنگام

Just-in-time learning

این واژه انگلیسی از نوع اسم بوده و به نوعی از یادگیری اشاره دارد که در آن یادگیرنده در زمان و مکان مورد نیاز به محتوای مناسب دست می‌یابد. معادل این واژه در زبان عربی واژه «تعلم فی الوقت المطلوب تماماً» است. معادل این واژه در زبان فارسی بنا به پیشنهاد کارگروه واژه‌گزینی یادگیری الکترونیکی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، واژه «یادگیری بهنگام» است که از نوع واژه‌های نوساخته است. این واژه از وصف اسم «یادگیری» و صفت «بگام» تشکیل شده است. نمونه‌ای از کاربرد این واژه در مثال زیر آورده شده است:

«یادگیری بهنگام هدف اصلی رایادگیری است.»

یادگیری بی‌هنگام

Just-in-case learning

این واژه انگلیسی از نوع اسم بوده و اشاره به دریافت اطلاعات غیرضروری توسط یادگیرنده از طریق برنامه‌های درسی دارد. معادل این واژه در زبان فارسی بنا به پیشنهاد کارگروه واژه‌گزینی یادگیری الکترونیکی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، واژه «یادگیری بی‌هنگام» است. این واژه که از نوع واژه‌های نوساخته است از وصف اسم «یادگیری» توسط صفت «بیگام» تشکیل شده است. نمونه‌ای از کاربرد این واژه در مثال زیر آورده شده است:

«پدید آمدن محیط رایادگیری سبب افزایش یادگیری بی‌هنگام شده است.»

معرفی کتاب

دائرة المعارف ده جلدی علوم و فناوری اطلاعات
Encyclopedia of Information Science and
Technology, Third Edition (۱۰ Volumes)

ویراستار: دکتر مهدی خسروپور

ناشر: IGI Global

تاریخ چاپ: ۲۰۱۴، July

مدیریت و اخذ اطلاعات، همواره تاثیر بسزایی در پیشرفت اجتماعی و سازمانی داشته است. در این راستا، بکارگیری فناوری‌های مرتبط و برخوردار از هوشمندی، بر عمق کاربرد و مدیریت علوم و فناوری اطلاعات و کارایی و اثربخشی آن افزوده است. دائرة المعارف ده جلدی علوم و فناوری اطلاعات، بر این مبنا شکل گرفته و حاوی ۷۵۸ مقاله است که توسط پژوهشگران حوزه‌های مختلف به ارائه مفاهیم جدید در مقوله‌های زیر می‌پردازد: هوش مصنوعی، فناوری‌های همیار، داده‌های حجیم، حسابگری زیستی، مهندسی پزشکی، زیست‌شناسی، زیست‌سنجی، حسابداری و امور مالی، پژوهش‌های سازمانی و تجاری، سامانه‌های اطلاعات تجاری، آموزش کسب و کار، محاسبات ابری، مهندسی عمران، فناوری و علوم کلینیکی، اطلاعات شناختی، مهندسی و شبیه‌سازی رایانه، پردازش تصویر و بینایی سنجی، علوم و پزشکی قانونی جنایی، مدیریت بحران، طراحی و توسعه برنامه درسی، مدیریت ارتباط با مشتری، امنیت شبکه و فضای سایبر، جنایت سایبری و ترور دیجیتال، آمار و تحلیل داده، پایگاه داده و داده‌کاوی، انبار داده‌ای، سامانه‌های تصمیم‌یار، سواد دیجیتال و غیره.

با توجه به جامع بودن و جدید بودن مفاهیم ارائه شده در این مجموعه ده جلدی، به کتابخانه‌های دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی توصیه می‌گردد که این مجموعه را تهیه نموده و در اختیار کاربران مشتاق قرار دهند.

معرفی مجله‌ها را بیاد

مجله آمریکایی پژوهش در حوزه آموزش

American Educational Research Journal

صاحب امتیاز: انجمن پژوهش در حوزه آموزش آمریکا (AERA)

سر دبیر بخش تحلیل اجتماعی و سازمانی: Teresa L. McCarty

سر دبیر بخش یادگیری، یاددهی و توسعه انسانی: Harold F. O'Neil Jr.

دوره تناوب انتشار: دو ماهانه

فعالیت موضوعی: تحلیل اجتماعی و سازمانی مباحث مرتبط با آموزش

و فرآیندها و دستاوردهای یادگیری، یاددهی و توسعه منابع انسانی

نمایه: ISI ، Impact Factor: 2.275

ISSN: 0002-8312

رویدادها آینده

در علوم پزشکی را در تاریخ ۶-۴ آذرماه ۱۳۹۳، در تالار امام، بیمارستان امام خمینی (ره) برگزار می‌کند. محورهای این همایش عبارتند از:

- روش‌های تدریس در یادگیری الکترونیکی
- طراحی آموزشی در یادگیری الکترونیکی
- برنامه‌ریزی درسی در یادگیری الکترونیکی
- ارزشیابی در یادگیری الکترونیکی
- واقعیت مجازی
- محیط‌های یادگیری مشارکتی
- مدیریت و تضمین کیفیت در یادگیری الکترونیکی
- آموزش مداوم و ضمن خدمت با استفاده از یادگیری الکترونیکی
- آموزش بیماران با استفاده از یادگیری الکترونیکی
- محتوای الکترونیکی
- نرم افزارهای کاربردی در یادگیری الکترونیکی

وبگاه: <http://elc7.tums.ac.ir>

پست الکترونیکی: elc7@tums.ac.ir

آدرس دبیرخانه کنفرانس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان نادری، بن بست دولتشاهی، دانشکده مجازی دانشگاه علوم پزشکی تهران، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۹۷۸۰۸۸ داخلی ۲۰۳

دورنگار: ۸۸۹۶۹۵۹۴

دومین کنفرانس فضای آکادمیک قرن ۲۱ در دانشگاه هاروارد

Second 21st Century Academic Forum
Conference at Harvard (March 8-10, 2015)

این کنفرانس در دانشگاه هاروارد، در شهر بوستون آمریکا برگزار خواهد شد و سه موضوع اصلی یادگیری و یاددهی، خلاقیت، ابتکار و کارآفرینی، و پژوهش‌های آکادمیک در قرن ۲۱ را پوشش می‌دهد. نکته قابل توجه این است که علاوه بر ارائه مقالات بصورت سخنرانی و پوستر، برای کسانی هم که به هر دلیل قادر به حضور فیزیکی در کنفرانس نیستند، امکان ارائه مقاله وجود دارد.

زمانبندی‌های مهم کنفرانس به شرح زیر است:

زمان برگزاری کنفرانس: ۱۰-۸ مارچ ۲۰۱۵

مهلت ارسال چکیده مقالات: تا ۱۴ فوریه ۲۰۱۵

اعلام نتایج پذیرش چکیده‌ها: ۱۶ فوریه ۲۰۱۵

مهلت ارسال مقالات کامل و نهایی: ۸ جون ۲۰۱۵

زمان چاپ مجموعه مقالات کنفرانس: ۷ سپتامبر ۲۰۱۵

وبگاه کنفرانس: <http://www.21caf.org/2015-hrd-conference-cfp.html>

نهمین کنفرانس سالانه یادگیری الکترونیکی ایران (ICeLeT 2015)

تاریخ‌های مهم

- دریافت مقاله‌ها: تا ۱۳۹۳/۹/۱۵
- ارزیابی و اعلام نتایج داوری: تا ۱۳۹۳/۱۰/۲۷
- دریافت نسخه نهایی مقاله‌ها: تا ۱۳۹۳/۱۱/۱۱
- نام نویسی بدون تأخیر: تا ۱۳۹۳/۱۱/۲۰
- نام نویسی با تأخیر: تا ۱۳۹۳/۱۱/۲۵
- زمان برگزاری کنفرانس: ۲۰، ۲۱ و ۲۲ اسفند ۱۳۹۳

وبگاه: ICeLeT2015.khu.ac.ir

پست الکترونیکی: icelet2015@khu.ac.ir

آدرس دبیرخانه کنفرانس: کرج، خیابان شهید بهشتی، میدان دانشگاه، دانشگاه خوارزمی، دانشکده فنی و مهندسی، سایت دانشکده فنی و مهندسی، دبیرخانه نهمین کنفرانس یادگیری و آموزش الکترونیکی
تلفن: ۰۲۶۳۴۵۷۹۶۰۰ داخلی: ۲۶۱۲

هفتمین همایش یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

دانشکده مجازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، با هدف توسعه کمی و کیفی آموزش و تربیت نیروی انسانی حرفه‌ای و متخصص دانا، کارآمد و متعهد از طریق آموزش‌های مجازی و الکترونیکی، برای ارتقای سلامت جامعه، گسترش مرزهای دانش و تولید علم تشکیل شده است. این دانشگاه به عنوان قطب علمی یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی، هفتمین همایش یادگیری الکترونیکی

وب یاد، شبکه یادگیری

<http://www.webyad.com>

«وب یاد: شبکه یادگیری» ارائه شده توسط شرکت فناوری اطلاعات رایزیتون از برگزیدگان شاخه e-learning & science جشنواره دستاوردهای رایانه ای ایران دوره ۹۲-۹۱، می باشد. ماموریت وب یاد، گسترش آگاهی، دانایی و مهارت در جامعه از طریق ایجاد امکان یاددهی و یادگیری الکترونیکی برای همگان است. در واقع، وب یاد بستری را در اختیار شما قرار می دهد که دانسته های خود را در موضوعات مشخص دسته بندی کنید و در قالب های الکترونیکی برای کسانی که می خواهند یاد بگیرند، ارائه دهید و در کنار آن بتوانید از وب یادهایی که دیگران آماده کرده اند و مورد علاقه شماست، یاد بگیرید.

دسته بندی موضوعات وب یادها ارائه شده عبارتند از: هنر و ادبیات، روانشناسی، مذهبی، کسب و کار، آموزش، زبان، سبک زندگی، علوم و ریاضیات، فناوری و کامپیوتر، سلامتی و ورزش، علوم اجتماعی و مالکیت معنوی مطالب و اجزای آموزشی هر وب یاد اعم از فیلم، متن، صدا، پاورپوینت و PDF و غیره متعلق به ارائه دهنده وب یاد (استاد) است. بنابراین وب سایت وب یاد و کاربران اجازه تغییر، کپی کردن و به اشتراک گذاری هیچ یک از مطالب و اجزای آموزشی را بدون اطلاع و تایید ارائه دهنده ندارند و این عمل از لحاظ اخلاقی، شرعی و قانونی مجاز نیست. تنها یک فرد حق استفاده از یک نام کاربری و کلمه عبور را دارد. با عضویت در وب سایت وب یاد هر کاربری تعهد می کند که از نام کاربری و کلمه عبور محافظت نموده و آن را در اختیار شخص دیگری قرار ندهد.

مشافانه در پی دریافت نقطه نظرات
شاعرین، مستقیم
باشد که بایاری شاین خبرنامه
هر چه بسیار ترویج یادمانی تر کرد.

